

**Francisci De Fargna Civitatis Plebis Patrii Philosophiæ,
Sacræ Theologiæ, ac J. U. Doctoris ... Commentaria In
singulos Canones De Jurepatronatus**

Qui sparsim tam intrà, quàm extra corpus Juris Canonici vagantur ...

Fargna, Francesco de

Romæ, MDCCXVIII

Casus VI. Argumentum. Pactum appositum in limine Foundationis, quod
Cappellania remaneat semper vacans, usque quò habilis ex
Descendentibus adveniret ad illam obtinendam, & in tali casu interim
bona ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72203](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72203)

*juris votandi 9. Febr. 1705. S. Et hinc cor.
Eño Scotto.*

ARGUMENTUM.

Pactum appositum in limine fundationis, quòd Cappellania remaneat semper vacans, usquequo habilis ex descendantibus adveniret ad illam obtinendam, & in tali casu interim bona assignata in dotem eidem Cappellanix possiderentur à Patrono, approbatum ab Ordinario cum clausula -- *Quæ tamen à dispositione SS. Canonum discreparent, approbare non intendit* -- non sustinetur.

SUMMARIUM.

- 1 Pactum appositum in limine fundationis, quòd Cappellania remaneat semper vacans, usquequo habilis ex descendantibus adveniret ad illam obtinendam, & in tali casu interim bona in dotem assignata possiderentur à Patrono, non sustinetur.
- 2 Pactum contrarium juri approbatum ab Episcopo cum clausula -- Dummodo non sit juri contrarium -- non dicitur approbatum, sed expressè rejectum.
- 3 Ordinarius tempore non habili cogi non potest ad approbandas conditiones in limine fundationis.
- 4 Suspendio provisionis Beneficii longæva est contra naturam illius, ut sit perpetuum, quidquid sit de aliqua suspensione parvi temporis.
- 5 Pactum, quod Patronus recipiat fructus Beneficii, permessa diuturna vacatione non potest approbari ab Episcopo, sed requiritur approbatio Papæ.

CASUS VI.

Tertius demandavit suis hæredibus fundationem, & dotationem unius Cappellæ auctoritate Ordinarii erigendæ in titulum perpetui Beneficii Ecclesiastici cum reservatione juris patronatus tam activi, quàm passivi favore descendantium, demandans ulterius Patronis pro tempore, ut semper tenerentur præsentare Or-

dinario in Rectorem unum ex dd. descendantibus, si existeret, qui esset habilis, seu dispositus ad Clericatum, etiam minor 14. annis, hoc insuper addito -- *quòd non existente aliquo ex dd. descendantibus habili, seu disposito ad Clericatum, tunc dicta Cappellania remaneret semper vacans, nullo facto loco devolutioni, usquequo habilis ex eis adveniret ad illam obtinendam. Et in tali casu interim bona in dotem assignata eidem Cappellanix possiderentur ab eisdem Patronis, etiamsi per plures annos vacatura esset. Dummodo tamen fideliter satisfecerit oneribus sæpè dictæ Cappellanix, & reliquum ex fructibus spectet, & approprietur eisdem Patronis prorata singulis, perindè ac si vocati essent per viam fideicommissi* -- Post fundatam præmissis modo dictam Cappellaniam, Ordinarius in decreto approbationis juris patronatus, & conditionum à fundatore adjectarum hanc clausulam addidit -- *quæ tamen a dispositione Sacrorum Canonum discreparent, approbare non intendit.*

Per obitum ultimi Cappellani factus est casus à Fundatore provivus, dum unus ex compatronis unicum habet filium in ætate triennali, & sic insufficiente ad obtinendum Clericatum. Unde insurrexit difficultas, an debeat fieri locus vacationi, & perceptioni fructuum Cappellanix per Patronos juxta pactum à Testatore impositum, ac proinde quæritur, an sit suspendenda provisio dicti Beneficii, seu Cappellanix, donec infans vocatus à Testatore perveniat ad legitimam ætatem, concessa interim administratione bonorum, & perceptione fructuum ad formam præfatæ dispositionis.

- 1 Studens apud R.P.D. meum Petra in una Florentina juris patronatus, ubi similis casus agitabatur, respondendum sentiebam negativè, quia pactum prædictum est contra jus, tum quia importat vacationem Beneficii per longum tempus, tum etiam quia Laici Patroni obtinerent fructus spirituales Beneficii, sibi appropriantes, quod reliquum erit, celebratis Missis, quòd neutiquam à Sacris Canonibus est permillum, Concilio Tridentino præsertim contrarium disponente *sess. 22. cap. 11. de reform. Card. de Luca de jurepat. disc. 20. n. 12., & disc. 93. n. 2.,* Et Ordinarius in limine fundationis expressè cavit non inten-

intendere se approbare pacta contra Sacros Canones, & sic quoad dicta pacta deficit expressus Episcopi consensus, quem restrinxit ad limites juris, ut in his præcis terminis pacti contra jus in limine foundationis adjecti per Patronum non censeatur approbatum, sed expresse rejectum, stante clausula consimili apposta ab Episcopo, resolvit *Rota in Senogallien. Canonatus de Lucis 25. Junii 1709. §. Et sanè coram Lancetta.*

3 Non obstat, quod Ordinarius cogi potuerit ad approbandam in limine foundationis conditionem prædictam, quia hoc forsitan obtinere potuisset tempore habili sed cum non fuerit effectivè coactus, quin Patroni permiserit ipsam foundationem, & deinde institutionem fieri juxta formam præscriptam; Ideo non est amplius locus pœnitentiæ, & non est attendendum, quod fieri potuerit, sed quid factum fuit, ut dixit, *Rota in Asten. Prioratus 7. Decembris 1708. §. Nihilque coram Aldrovando.*

Verum rationabile non videtur dictum pactum, quod induceret vacabilitatem Beneficii per plures annos, qui possent esse etiam 40., quia deberet remanere vacans Beneficium, donec esset spes, ut adveniret, aliquis descendens habilis, quæ suspensio tam longæva est contra naturam Beneficii, & destruit substantiam ejus, ut sit perpetuum *Card. de Luca disc. 93. n. 2. de jurepat.*, & quidquid sit de aliqua suspensione parvi temporis, idem denegat in diuturna vacatione *Piton. meus Præceptor. disc. 62. n. 40. vers. Ego tamen.* Et quod recipiant Patroni

4 fructus Beneficii permissa diuturna vacatione, non videtur pactum rationabile, saltè ut possit approbari ab Episcopo, sed requiritur approbatio Papæ, *Rot. decis. 194. p. 2. rec.*

Ut etiam resolutum fuit à Sac. Congregatione Concilii in *Pennen. Beneficii superioris relata Cas. I.*

Eadem verò Sac. Congregatio in dicta *Florentina juris patronatus die 24. Januarii 1711.* distulit resolutionem hujus dubii.

Pars II.

ARGUMENTUM.

Apposita lege in foundatione Archipresbyteratus in Ecclesia Cathedrali erecti, ut Archipresbyter teneatur exercere Curam Animarum, an ipse Archipresbyter vigore hujus legis teneatur etiam ad explicationem Verbi Dei in diebus Dominicis?

SUMMARIUM.

- 1 *Formalis prædicatio in Cathedrali, licet non spectet ad Parochum, sed ad Episcopum; Ad Parochum tamen spectat explicatio verbi Dei? & num. 3.*
- 2 *Archipresbyter Ecclesie Cathedralis habens annexam curam Animarum tenetur inter Missarum Solemnia ad explicationem Verbi Dei, diebus Dominicis, & alii festivis.*

CASUS VII.

Titius fundavit, ac dotavit in Ecclesia Cathedrali Archipresbyteratum cum reservatione Juris patronatus favorum suorum descendendum, ea lege, & pacto apposito, ut Archipresbyter teneatur exercere curam Animarum; quaeritur an Archipresbyter stante hujusmodi lege teneatur in Cathedrali inter Missarum solemnias diebus Dominicis ad explicationem Verbi Dei?

1 Respondeo affirmative, quia cum dictus Archipresbyter vigore præfatæ legis foundationis habeat annexam in Cathedrali curam Animarum dicitur Parochus, ac proinde licet ad ipsum non spectet formalis prædicatio in Cathedrali, cum hæc pertineat ad Episcopum, spectat tamen explicatio Verbi Dei, juxta dispositionem *Text. in Clementin. Dudum de sepulchris.*, ibique *Vitalin. num. 7.*

Et ita resolutum fuit à Sacra Congregatione Concilii in *Tusculana explicationis Verbi Dei 29. Julii 1713.*, ubi expositum fuit, quod Provicarius Generalis Tusculi sub pecuniaria multa locis Piis applicanda, sedulo monuit Andream Brefcianum Archipresbyterum Cathedralis Ecclesie, ut memor Parochialis officii, rationisque, qua Deo obstringitur, diebus

T t t bus